

dialogi

26. jūnijs

DIALOGA APĻI

Atvērtās pārvaldības kopienas
tiešsaistes tikšanās Nr. 1

Irina Kuzņecova

- Fonda atvērtai sabiedrībai DOTS stratēģisko projektu vadītāja
- Sarunu festivāla LAMPA līdzdibinātāja
- Kustības "dialogi" līdzdibinātāja

Projektu vadība

Komunikācija un zīmola veidošana

Pasākumu producēšana

Stratēģijas un koncepcijas

Datu analīze un pētniecība

Finanšu piesaiste un budžeta plānošana

*Mani azrauj iekšējās un ārējās pasaules izzināšana visdažādākajos veidos
– caur sarunām, grāmatām, filmām un ikdienas dzīves pieredzi.*

Par ko es *šodien* pastāstīšu

- 1 Dialogs kā sarunas veids
- 2 Dialoga aplis kā sarunas metode
- 3 Dialogs | mūsu pieredze
- 4 Latvijas Dialogi

sarunu / varas ģeometrija

autoritārisms / demokrātija

Mielasts Pikšās, galda galā Kārlis Ulmanis. 1937. gads.
Fotogrāfs nezināms. Avots: Dobeles novada muzejs.

Valsts prezidenta Edgara Rinkēviča saruna ar
uzņēmējiem Cēsīs. 2026. gads.
Avots: Cēsu novada pašvaldības Instagram vietne.

Dialoga aplis
līdzvērtīgo saruna, kur
ikvienam ir iespēja izteikties
un tikt sadzirdētam

- Bez nosodījuma
- Bez pārtraukšanas

sarunas veids

metode

dzīves filozofija

DIALOGS

kā sarunas veids

Sarunu veidi un to mērķi

Sarunas veids	Mērķis	Darbības vārdi	Emocionālais fons
 Dialogs	Dziļāk izprast viens otru un kopīgi radīt jaunas atziņas	saprast un izzināt	 rāms / atvērts
 Diskusija	Izvērtēt dažādus viedokļus un nonākt pie labāka risinājuma vai secinājuma	izvērtēt un secināt	 aktīvs / ziņkārīgs
 Debates	Pārliecināt pārējos par savas pozīcijas pareizību, konkurējot ar pretējo viedokli	pierādīt un pārliecināt	 dedzīgs / enerģisks
 Pārrunas	Vienoties par praktisku rīcību vai lēmumu, kas apmierina visas iesaistītās puses	vienoties un atrisināt	 piesardzīgs / saspringts

SARUNAS MĒRĶIS

Dialogs ir sarunas veids, kura laikā cilvēks var **labāk izprast**

- **apspriežamo jautājumu**
- **citu domas**
- **savu nostāju**

Dialogā

- Apzināti **nemeklējam risinājumu**.
- **Domājam un izzinām kopā**, nevis vienatnē.
- **Pārslēdzamies** no **ātrās domāšanas** (impulsīvas, automātiskās, intuitīvas) uz **lēno domāšanu** (apzināto, analītisko).

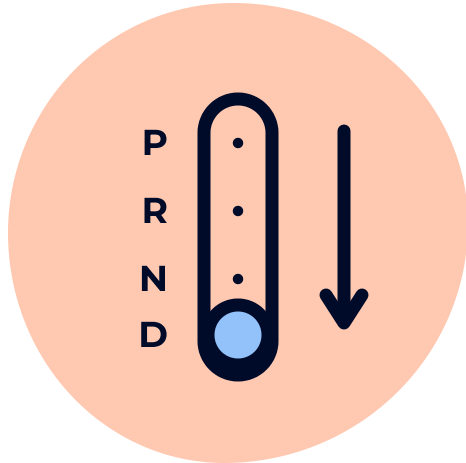
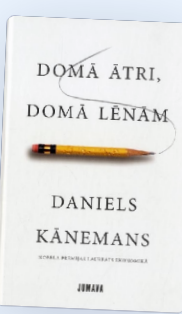

Divi domāšanas ātrumi *sarunā*

PLAŠĀK LASIET

Daniels Kānemans

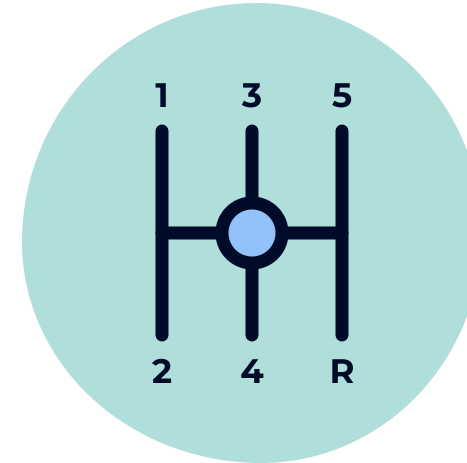
Domā ātri, domā lēnām

Automātiskā ātrumkārbā

ātrā domāšana

Ātrā domāšana izpaužas kā **tūlītējas reakcijas** – mēs dzirdam vārdu un uzreiz spriežam, **pārtraucam sarunu partneri**, jo "jau zinām", ko viņš teiks, vai **atbildam no ieraduma, nevis klausoties**. Tā rodas lielākā daļa pārpratumu.

Mehāniskā ātrumkārbā

lēnā domāšana

Lēnā domāšana nozīmē **apzinātu klausīšanos, jautājumu uzdošanu** pirms secinājumu izdarīšanas un **iepauzēšanu** – lai patiešām saklausītu otru, nevis tikai gaidītu savu kārtu runāt.

The background is a dark blue gradient. It features several decorative elements: a large light blue circle in the top-left corner, a medium green circle in the top-right, a small light blue circle in the middle-right, a small orange circle in the bottom-left, and a large yellow rounded rectangle in the bottom-right.

DIALOGS

kā metode

Dialoga apļa metode

Izstrādāta un **plaši pielietota Somijā**, lai risinātu sabiedrības polarizācijas problēmu un stiprinātu dialoga kultūru sabiedrībā.

Timeout fonds
www.timeoutdialogue.fi

Dialogu akadēmija
dialogiakatemia.fi/en

DIALOGUE ACADEMY

Dialoga apla process

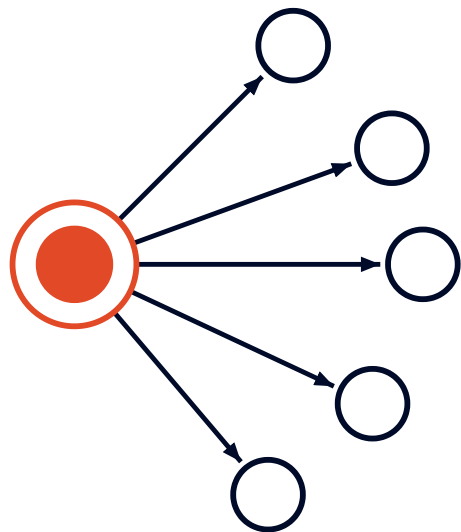

- ir izvēlēta **tēma** un nedefinēti **jautājumi**
- dialogā piedalās no **4 līdz pat 12 cilvēkiem**
- dalībnieki **sēž aplī**
- to vada **sarunvedis**
- tā ilgums ir **60–90 minūtes**
- dialogam palīdz noskaņoties kopīgā vienošanās par **dialoga noteikumiem**
- *dažkārt dialoga aplī pausto anonimizēti pieraksta piezīmju veicējs (Latvijas Dialogi)*

Dialoga noteikumi

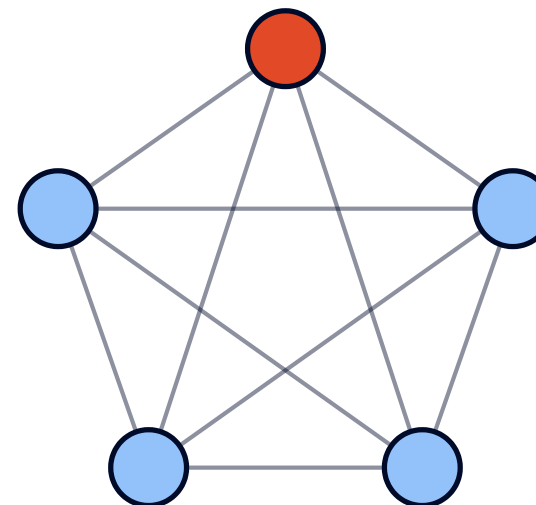
- **Uzklausī** un nepārtrauc.
- **Veido saikni** ar citu sacīto.
- **Dalies** savā pieredzē.
- **Jautā**, lai saprastu labāk.
- **Izzini** jauno un nezināmo.

Diskusija / fokusgrupa

Vadītājs virza sarunu

Dialoga aplis

Sarunvedis ievada sarunu/-ā

Kā *dialogs* palīdz?

INDIVIDUĀLI

- Sevis, citu un tēmas labāka saprašana
- Savas domāšanas apzināšanās
- Viedokļa paušana
- Jušanās sadzirdētam
- Piederības sajūta
- Augstāka līdzdalība un iesaiste

KOLEKTĪVI

- Labāka tēmas, problēmas izpratne
- Sarežģītu jautājumu izrunāšana
- Spriedzes mazināšana
- Uzticēšanās veicināšana
- Pozitīvākas gaisotnes un sarunu kultūras veidošana
- Kopīga domāšana un radīšana

dialogi

DIALOGS

mūsu pieredze

Soli pa solim *ar dialogiem*

Metodes apgūšana

augšnes rušināšana

Dialoga apļa metodes apgūšana, materiālu sagatavošana latviešu valodā, sarunvežu mācību organizēšana

Dialoga apļi visā Latvijā

iekustināšana

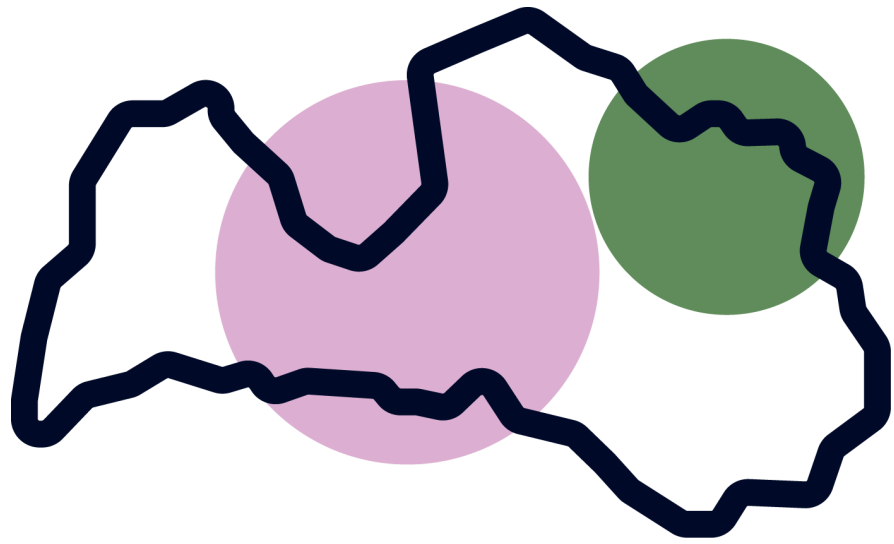
Līdzdarbošanās Valsts kancelejas dialoga apļos – par uzticēšanos (2023) un par Latvijas nākotni (2025)

Kustības "dialogi" dibināšana

kustības dzimšana

Nākamais solis dialoga kultūras veicināšanai Latvijā. Vēl viens jaudīgs projekts līdzās Sarunu festivālam LAMPA.

KUSTĪBA 'DIALOGI'

*"Mums jāsanāk kopā,
lai mums sanāktu."*

**Latvija, kas sarunājas,
saprotas un sadarbojas**

Ko mēs darām

dialogi

Dialoga apļu sarunvežu mācības

Valsts pārvaldes un pašvaldību darbiniekiem, pilsoniskās sabiedrības pārstāvjiem, jaunatnes darbiniekiem, slimnīcu personālam, studentiem u.c.

Dialoga sarunvežu kopiena

Teju 70 aktīvi dalībnieki, kas turpina vadīt dialoga apļus savās kopienās un profesionālajās vidēs

Dialoga apļu organizēšana

Demokrātijas akadēmijā, Saeimas un NVO forumā, Jelgavas pašvaldībā, uzņēmumos, Ukrainas pārvietotajiem civiliedzīvotājiem, LAMPA × dialogi u.c.

Darbnīcas, semināri, lekcijas

Par labāku sarunāšanos un kā būt dialogā

Ikgadējie Latvijas Dialogi

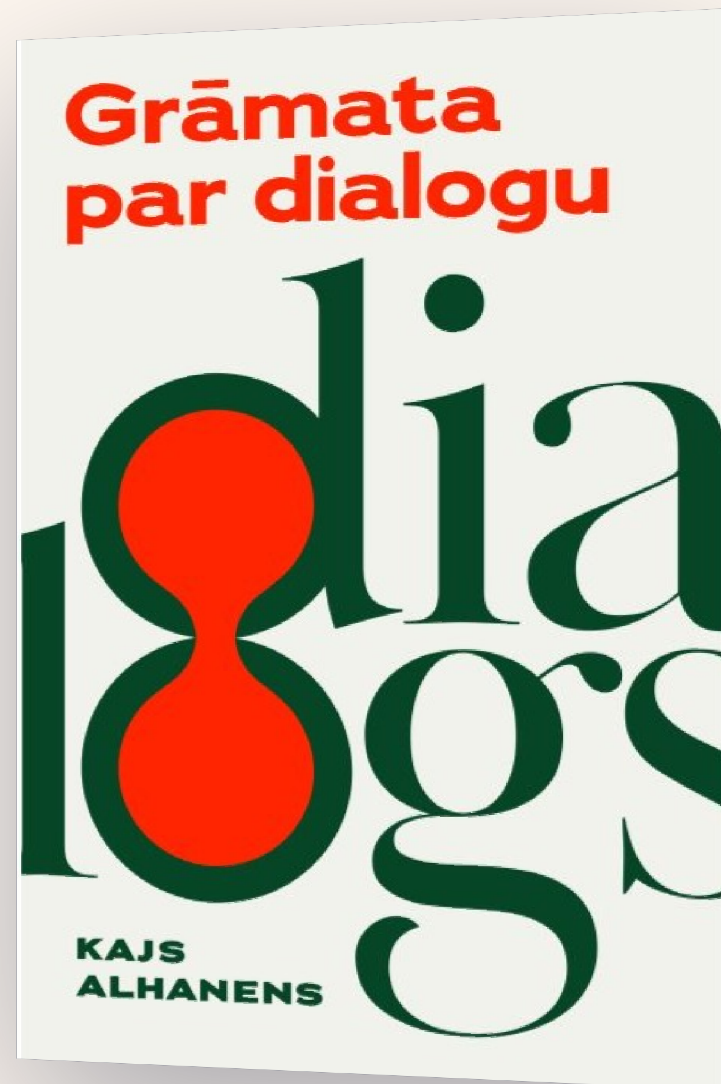
Ikgadējs nacionālā mēroga pasākums ar simtiem dialoga apļu visā Latvijā

IETEIKUMS

Šī varētu būt jūsu vasaras lasāmviela.

Grāmata par dialogu

Kajs Alhanens

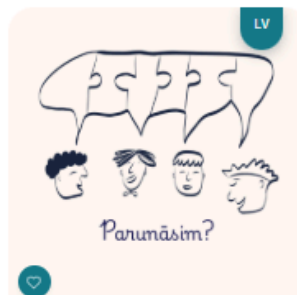
LAMPA

sarunu
festivāls

Dialoga teltī

10. un 11. jūlijā
Cēsīs

Gaidām jūs!

10. jūlijs 13.00-14.10

Dialoga teltis
Dialoga darbnīca "Kā labāk sarunāties?"

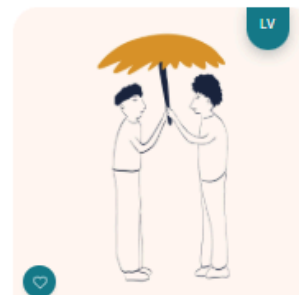
10. jūlijs 15.00-16.10

Dialoga teltis
Dialoga apļi "Dzīve laukos"

10. jūlijs 17.00-18.10

Dialoga teltis
Dialoga apļi "Kas patiesībā mani motivē darbā (un kas - nē)?"

10. jūlijs 19.00-20.10

Dialoga teltis
Dialoga apļi "Latvieši un krievi Latvijā"

10. jūlijs 21.00-22.10

Dialoga teltis
Dialoga apļi "Dzīvesprieks jebkurā vecumā"

11. jūlijs 11.00-12.10

Dialoga teltis
Dialoga apļi "Vai jāprasa atļauja, lai atpūstos?"

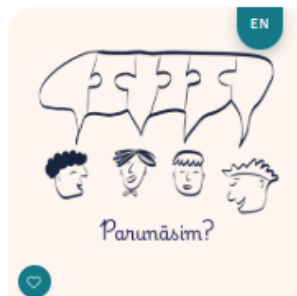
11. jūlijs 12.50-14.00

Dialoga teltis
Dialoga darbnīca "Kā labāk sarunāties?"

11. jūlijs 14.30-15.40

Dialoga teltis
Dialoga apļi "Jauniešu mentālā veselība"

11. jūlijs 16.00-17.00

Dialoga teltis
Saruna par dūsmām, bailēm, trauksmi un dialoģu "Kā nepazaudēt vienu otru?"

11. jūlijs 17.30-18.40

Dialoga teltis
Dialoga apļi "Kas mūs spēcina un (sa)tur kopā?"

11. jūlijs 19.10-20.20

Dialoga teltis
Dialoga apļi "Kas ir īsta vīrišķība un sievišķība?"

Piesekojiēt *mums*

- @dialogi.lv
- Facebook
- Instagram
- www.dialogi.lv

dialogi

LATVIJAS DIALOGI

īkgadējs notikums un tradīcija

Kas ir *Latvijas Dialogi* ?

Ikgadējs notikums dialoga un demokrātijas kultūras veicināšanai Latvijā.

Simtiem dialoga apļu par Latvijas sabiedrībai būtiskiem jautājumiem.

Iekustina un organizē pilsoniskā sabiedrība, valsts pārvalde, uzņēmēji un pašvaldības.

Balstās pašorganizācijā un iniciatīvā.

Satiekas un sarunājas **tūkstošiem cilvēku** visā Latvijā.

katrā pašvaldībā (42) vismaz pa vienam dialoga aplim

LATVIJAS DIALOGI NORISINĀSIES

No 26. oktobra līdz 10. novembrim

Un dialoga apļos runāsim par tēmu

Kas mūs spēcina un (sa)tur kopā?

Mūsu *komanda*

*"Ja gribi iet ātri, ej viens;
ja gribi iet tālu – ej kopā."*

— **Mēs izvēlamies iet kopā!**

VIRZĪTĀJI

- Kustība "dialogi" / DOTS
- Valsts kanceleja

DOMUBIEDRI

- Latvijas Lauku forums
- Latvijas Pilsoniskā alianse
- Rīgas Apkaimju alianse
- Kultūras ministrija
- Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera
- Latvijas Pašvaldību savienība
- Latvijas Bibliotekāru biedrība

Kā tas *norisināsies?*

Pašorganizēšanās

Ikviens var pieteikt un organizēt savu dialoga apli – biedrības, uzņēmumi, pašvaldības, kopienas, ģimenes, u.c.

Slēgtie vai atvērtie apli

Slēgtie – ģimenei, biedriem, darbiniekiem. Atvērtie – aicināti visi interesenti. Sev piemērotā laikā norises periodā.

Klātienē vai tiešsaistē

Dialoga aplis var notikt arī tiešsaistē, ja nav iespējams sanākt klātienē.

www.dialogi.lv

Informācija par norisi, pieteikšanos un palīgmateriāli vienuviet.

Piezīmju kopsavilkums

Publiski prezentēts ziņojums, ar ko turpina strādāt Valsts kanceleja.

Sagatavošanās mācības tiešsaistē

bezmaksas

Visiem rīkotājiem: kā vadīt dialoga apli un kas jāņem vērā organizējot.

Padziļinātās sarunveža mācības klātienē

bezmaksas

Latvijas Dialogu “kodolgrupā” pārstāvēto organizāciju biedriem:

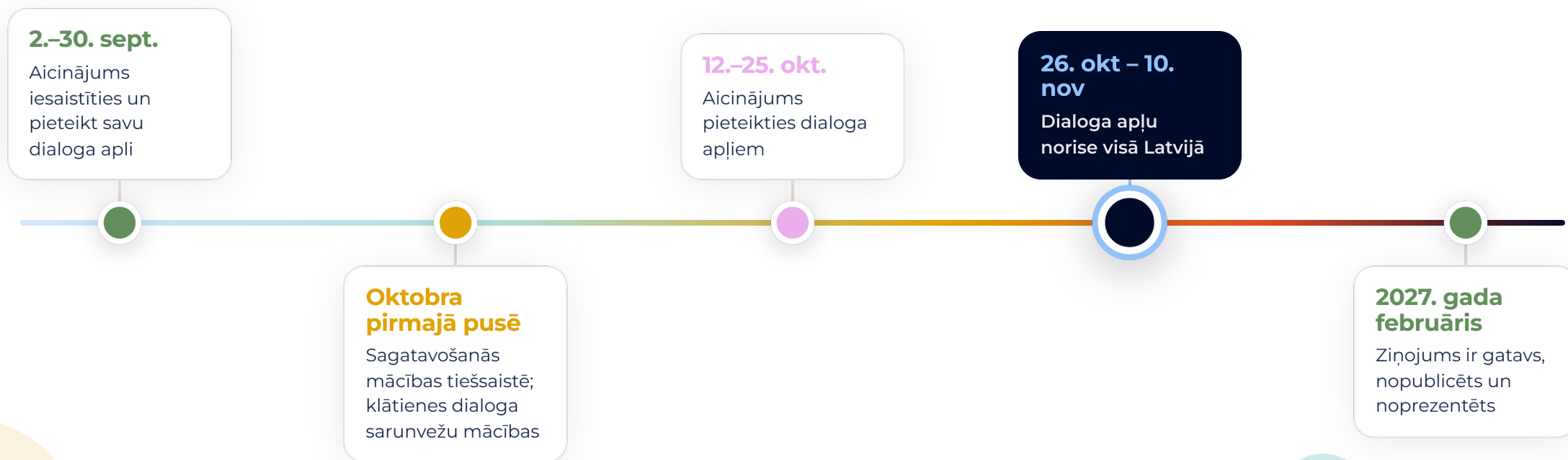
Latvijas Lauku forums, Latvijas Pilsoniskā alianse, Rīgas Apkaimju alianse, Latvijas Bibliotekāru biedrība, Kultūras ministrija, Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera un Latvijas Pašvaldību savienība

Rīgā, Cēsīs, Rēzeknē, Kuldīgā, Dobelē

Piezīmes

Rīkotāji piefiksē cilvēku teikto un iesūta piezīmes Latvijas Dialogu rīkotājiem.

Laika grafiks

*paldies par uzmanību
un paliekam dialogā*

